

OPLEVELSESPROFIL FREDERIKSHAVN

31.10.2023

DESTINATION NORD

TURISTUNDERSØGELSEN

DESTINATION NORD

Et antropologisk udefra-ind perspektiv på Destination Nords oplevelsestilbud

Destination Nord arbejder kontinuerligt med at udvikle og markedsføre destinationen. For at skabe det bedst mulige grundlag for at formidle destinationens mange overdådige oplevelsestilbud, er der behov for at definere destinationens fortælling, kendetegn og samlede værditilbud.

Dette strategiske arbejde med at definere destinationens kvaliteter og oplevelsestilbud er igangsat med udgangspunkt i fire steder: Aalborg by, Brønderslev kommune, Frederikshavn by og Læsø Kommune. Ud fra disse fire steder skal destinationens gode fortællinger bidrage til at styrke destinationens samlede profil.

I forlængelse af dette er det oplagt at spørge gæster og turister om deres oplevelse af destinationen for at forstå stedernes særegne kvaliteter, både i det fysiske landskab og i forhold til de eksisterende oplevelsestilbud i destinationen. Gæsteperspektivet kan nemlig bidrage til klar markedsføring af destinationen samt identificere de potentialer og barrierer, som destinationens gæster oplever og derfor skal adresseres, også i form af strategisk destinationsudvikling.

Et gæsteperspektiv på Aalborg by, Brønderslev kommune, Frederikshavn by og Læsø Kommune

Epinion har således gennemført en kvalitativ analyse, der tager afsæt i gæsteperspektivet. Undersøgelsen baserer sig på interviews og observationer med internationale og danske turister på de fire steder for at sikre, at Destination Nord opnår et dybdegående kendskab til turisternes oplevelser, behov, potentialer og refleksioner under en ferie i Destination Nord. Tilgangen for den antropologiske undersøgelse udfoldes på næste side, og metodedesignet er vedlagt som bilag for at udfolde den antropologiske undersøgelse.

I denne rapport leverer Epinion indsigter til Destination Nord, som kan integreres direkte i den strategiske proces og styrke destinationens eget strategiske arbejde med markedsføring og udvikling af destinationens oplevelsestilbud. Rapporten vil først gå i dybden med hvert enkelt sted for derefter at opsummere det samlede oplevelsestilbud fra et gæsteperspektiv.

Et dybdegående antropologisk blik på oplevelsestilbuddene i Destination Nord med afsæt i gæsteoplevelsen

De fire steders DNA er i fokus

Det er essentielt at spørge gæster og turister til råds for at forstå Destinationen Nords særegne kvaliteter, både i det fysiske landskab og i forhold til de eksisterende oplevelsestilbud i destinationen. Dermed kortlægges potentialer, som bidrager til at styrke destinationens og aktørernes strategiske arbejde med at løfte den overordnede gæsteservice.

To antropologer fra Epinion har derfor udført observationer på de fire udvalgte steder for systematisk at kortlægge gæsteperspektivet. Samtidig har antropologerne udført interviews med turister og gæster på de fire steder for at nuancere observationerne og få turisternes egne perspektiver på de fire steder.

Fem tematikker til at skabe systematik

Analysen kortlægger turisternes oplevelser med udgangspunkt i de fem temaer, som er beskrevet til højre. Tematikkerne for undersøgelsen har bidraget til et nuanceret billede af de fire steder fra et gæsteperspektiv.

På tværs af de fire steder er der udført 98 interviews, og observationer er foretaget i Aalborg og Brønderslev den 29.-30. juni 2023, samt i Frederikshavn og Læsø den 16.-17. august 2023.

Følelser og sanser

Ved at forstå hvilke typer følelser og holdninger, stederne giver turisterne kan stedernes DNA uddybes.

Adfærd og reaktioner

Observationer af turisternes adfærd og reaktioner, giver indsigt i de erkendte og ikke-erkendte behov.

Forventninger

Interviews med turisterne om deres forventninger til at besøge de fire steder, og undersøger om forventningerne bliver mødt.

Den antropologiske undersøgelse består af observationer på de fire steder og interviews med turister, for at få et dybdegående indsigt i de fire steders kvaliteter og overordnede tilbud.

Oplevelsestilbuddene

Stedernes oplevelsestilbud observeres med et strategisk udefra-ind blik, for at skabe dybdegående viden om de stednære oplevelseskvaliteter.

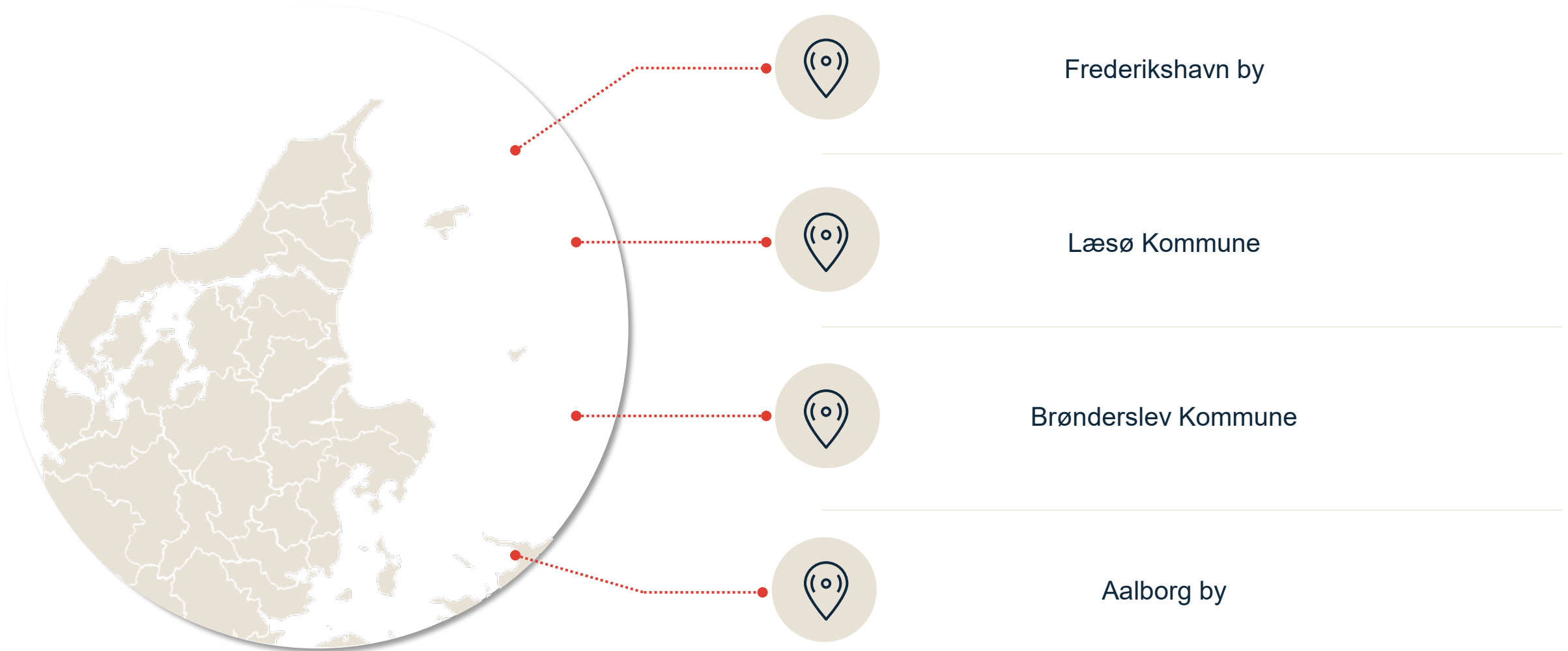

Eksisterende målgrupper

Den antropologiske kortlægning, giver et konkret blik på eksisterende målgrupper, og kan pege på potentialer fremadrettet.

De fire oplevelsesprofiler

Analysen udfolder de fire oplevelsesprofiler fra et gæsteperspektiv – herunder hvordan de opfattes, opleves og bruges, samt hvilke potentialer der findes

Frederikshavn by

I Frederikshavn er der udsyn og byliv på kanten af havet

For enden af E45-motorvejen ligger Frederikshavn by med grønne bakker på den ene side og havet på den anden. I det grønne ligger **Pikkerbakken og Bangsbo Fort**, der på hver sin måde fungerer som monumenter for byen og dens historie. Med en afmærket sti imellem dem er det let at bevæge sig mellem de to. Begge steder tilbyder en unik udsigt over byen og havnen samt muligheden for at komme i kontakt med det nordjyske landskab. De lokale benytter den nærliggende natur til cykelture eller gåture. For enden af skoven ligger **Møllehuset**, der inviterer turister til at smage på det lokale køkken og friske råvarer. Fiske- og skaldyrsretter udgør en naturlig del af menuen, hvilket afspejler Frederikshavns nærhed til havet.

Vejen gennem Frederikshavn giver en fornemmelse af effektiv infrastruktur med let adgang til byen, havnen og videre op til Skagen. Samtidig deler den Frederikshavn i to og skaber en følelse af, at der mangler sammenhæng mellem havnen og resten af byen. **Havnen** udgør samtidig en stor del af det første indtryk, idet den strækker sig langs byen og skaber med sin størrelse en distance mellem havet og byen. Havnen virker på sin vis ufremkommelig, og kun dem, der skal med en færge, bliver lukket ind.

På samme måde er størstedelen af **Frederikshavn by** indkapslet i et værn, der skal beskytte byens beboere mod støjen fra vejen og havnen. Der er derfor få indgange ind mod byen, hvilket utilsigtet medfører, at udefrakommende ikke bliver inviteret ind, medmindre de har et ærinde. Byen er imidlertid imødekommende, når man først er kommet derind, og den lange gågade giver mulighed for indkøb, shopping og at stille sulten. Byen kan dog minde om hvilken som helst anden by, hvilket resulterer i, at forbindelsen til havnen, havet og det maritime aspekt mangler i udtrykket.

Palmestranden i udkanten af Frederikshavn giver modsat havnen en mulighed for at komme tæt på havet og har med sine faciliteter både plads til oplevelser og afslapning. Dog er Palmestranden i sit udtryk tættere på det sydlige, og de lokale kvaliteter, der gør et besøg i Nordjylland særligt, er ikke nødvendigvis tydelige.

Frederikshavn har stor overnatningskapacitet med flere hoteller i centrum. Der er også rig mulighed for at parkere sin campervan ved både Palmestranden og marinaen. Mange gæster bor i de omkringliggende sommerhuse.

Frederikshavn tilbyder en række satellitoplevelser med hver deres kvalitet

Oplevelsen af Frederikshavn fra et turistperspektiv er ikke nødvendigvis en samlet oplevelse af byen. Indsigter fra observationen, understøttet af interviews med turister, viser, at byen opleves som bestående af en række satellitoplevelser som hver har sine distinktive kvaliteter:

- **Pikkerbakken, Bangsbo fort, Møllehuset og Bangsbo botaniske have** giver en nem adgang til natur og historie, og samler flere oplevelser indenfor et mindre geografisk område.
- **Palmestranden** er et lille stykke af syden i Danmark, og giver følelsen af at ligge på en sydlig sandstrand med palmer, solsenge og parasoller.
- **Gågaden** giver mulighed for shopping, cafe- eller restaurantbesøg. Gågaden ligger også tæt på de mange hoteller i området, og er derfor en naturlig forlængelse af dem.

Samlet set tilbyder satellitoplevelserne forskellige indgange til at udforske byen for de besøgende. De enkelte satellitoplevelsers kvaliteter bliver udfoldet på de kommende sider.

Pikkerbakken, Bangsbo Fort og Møllehuset er Frederikshavns grønne oplevelser

Pikkerbakken er et flot møde med Frederikshavn

Udkigspunktet er en god indgang til Frederikshavn. Indsigter fra interviews viser, at nogle turister bruger det som en aktivitet på vej videre, mens andre udnytter hele området og kombinerer udkigspunktet med et besøg på Bangsbo Fort eller Møllehuset. Interviews med enkelte lokale tegner et billede af at de bruger området til at gå ture eller køre på mountainbike, men interviews og observationer viser at turisterne ikke udnytter området på samme måde.

Bangsbo Fort kombinerer natur og historie for alle aldre

Da fortet ligger tæt på Pikkerbakken, er det tydeligt ved interviews at mange turister besøger begge steder. Både interviews og observationer viser, at Fortet tilbyder historiske oplevelser, kombineret med flot natur og udkig over havet. Attraktionen er tilpasset turister fra flere lande med engelsk og tysk formidling, og der er aktiviteter for flere aldre. Fortet tilbyder dertil arrangementer og tematiske rundvisninger i løbet af året.

Møllehusets charme gør det til det perfekte sted for en pause

Tæt på Pikkerbakken og Bangsbo fort ligger Møllehuset, en autentisk cafe og restaurant. Det omkringliggende område er præget af den omkringliggende skov, park og å. Det blev bekræftet gennem observation at Møllehuset er et godt sted for turister, der besøger Bangsbo fort eller Pikkerbakken, da de kan holde en pause og nyde området uden at skulle gå langt for at finde et sted at slå sig ned. Samtidig blev stedet anbefalet af de ansatte på Fortet.

Pikkerbakken, Bangsbo fort, Møllehuset og Bangsbo botaniske have fungerer godt sammen, og skaber et større tilbud af oplevelser i et afgrænset geografisk område. Man kan dermed få en hel dag til at gå med et besøg i denne del af byen.

”

Vi har været i Botanisk have og på Pikkerbakken og nu er vi ved fortet og skal se hvad det er. Der er faktisk mere at lave end jeg havde regnet med.

- Kvinde, 58 år, Sydsjælland

Palmestranden er en smag af syden på bekostning af det nordjyske DNA

Palmestranden er et lille stykke af syden i Danmark

Palmestranden i Frederikshavn har en række kvaliteter, der tiltrækker både turister og lokale, hvilket blev bekræftet både gennem interviews med begge målgrupper, og observation af de besøgende.

Stranden er udstyret med faciliteter, som solsenge, livreddere om sommeren, iskiosk, legeplads og toiletter. Palmerne i kombination med stranden skaber en særlig atmosfære, der ofte får besøgende til at føle, at de er sydpå. Med sine velholdte faciliteter og havet som attraktion er Palmestranden et dejligt sted at tilbringe tid med familien. Turister kan parkere deres autocamper, og overnatte, eller blot tilbringe en dag på stranden. Stedet er specielt tilpasset børnefamilier, med en stor legeplads, og en følelse af tryghed med livreddernes tilstedeværelse.

Dog viser analysen af indsigterne fra observation og interviews, at Palmestrandens styrke som et stykke af syden kan føre til, at nogle besøgende ikke forbinder den med Frederikshavn og Nordjylland. Dette manglende sammenkoblingselement til området kunne være potentiale der er værd at udforske, da det ville bidrage til at styrke strandens rolle som en integreret del af byens tilbud, og skabe en mere symbiotisk relation mellem stranden og Frederikshavn.

”

Hvis det ikke havde været dårlig vejr ville jeg have taget til Palmestranden, så kunne det ligne jeg var i udlandet!

- Kvinde, 55 år, Danmark

”

Vi forventede ikke palmestrand og hvidt sand på en ferie i Danmark!

- Par, 30 år,
Storbritannien

Frederikshavns gågade har potentiale for at forbinde havn og byliv

Gågaden i Frederikshavn kombinerer shopping med en afslappet atmosfære

Gågaden strækker sig ned langs byen, og gennem observation blev det tydeligt, at den fungerer som et samlingspunkt med en kombination af butikker og spisesteder. Turister kan slentre gennem gaden, der har en rolig og afslappet stemning. Observationen bekræftede også at atmosfæren skaber en tiltrækning for besøgende, der søger det autentiske nordjyske miljø, da man får shopping- og spisemuligheder, samtidig med at det er i tråd med den ro, som Nordjylland forbindes med.

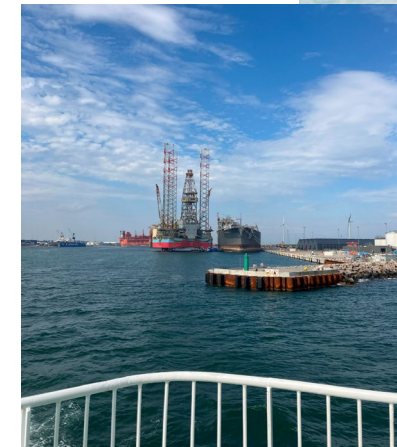
Observationer viser dog også, at man fra gågaden lægger man ikke mærke til havet eller havnen, og der er ikke noget i gågadens udformning eller udsmykning, der afspejler det maritime. Trods gågadens attraktive træk, nævner få besøgende i interviews, at de vil besøge centrum, hvilket kan afspejle et potentiale for at brande centrum i større grad.

Selv om havnen er Frederikshavns varemærke, mangler der sammenhæng med centrum

Havnen i Frederikshavn har en betydelig tilstedeværelse i bybilledet, når man først ankommer byen, hvad end det er med båd, bil eller offentlig transport. Det blev tydeligt gennem interviews, at havnen muliggør, at Frederikshavn kan bruges som "stepping-stone" til og fra Norge, Sverige og Læsø.

Observation viste dog, at koblingen til havnen forsvinder, inde i centrum. Dette skaber en opdeling mellem det hyggelige centrum og den rå havnefront. Der er et potentiale for at arbejde med greb, der kan styrke koblingen mellem by og havn, og dermed styrke balancen mellem de to byområder. Havnens nuværende tillukkethed er ikke indbydende for turister, og selv hvis de havde en interesse for havnen, er den ikke muligt at udforske den.

Frederikshavn er en dørtærskel, der bliver besøgt af en mangfoldig gruppe af turister

Gennem interviews blev det tydeligt, at Frederikshavn rummer flere forskellige typer af turister, som har hvert deres formål med besøget. De forskellige målgrupper kan karakteriseres ud fra deres rejsemønstre, som påvirker hvor længe de bliver i Frederikshavn og hvilke oplevelser de ønsker.

For at tiltrække og imødekomme disse tre forskellige målgrupper af turister i Frederikshavn er det vigtigt at have en differentieret tilgang.

”

Min mor vil rigtig gerne se Skagen, så vi bor i Frederikshavn fordi det er tæt på. Vi har shoppet og set stranden, og været i akvariet og besøgt fyret i Hirtshals.

- Familie, 11 år, 17 år og 46 år, Berlin

Turister, der skal med færgen, opholder sig kort tid i byen

Denne gruppe består hovedsageligt af rejsende, der ankommer til Frederikshavn med færgeforbindelser til andre destinationer. De tilbringer typisk en kort periode i byen og søger ofte praktiske faciliteter som parkering og spisesteder nær færgeterminalen, eller korte oplevelser der kan nå inden videre afgang. For dem er Frederikshavn en transitby, og deres besøg er ofte præget af effektivitet og bekvemmelighed. Ifølge lokale er det typisk Nordmænd og Svensker der i størst grad bruger Frederikshavn som en transitby.

Turister, der er på ferie i Nordjylland, besøger ofte Frederikshavn

Denne gruppe er en del af en større turiststrøm, der udforsker hele Nordjylland. Frederikshavn fungerer ofte som et mellemliggende stop på deres rejse, hvor de har mulighed for at opleve byen i en kort periode, og gør holdt ved de enkelte satellitoplevelser. De prioriterer ofte seværdigheder som Bangsbo Fort, Palmestranden og lokale spisesteder som en del af deres kortvarige besøg. Disse turister kan også tiltrækkes af mulighederne for shopping i gågaden.

Turister, der bruger Frederikshavn som base

Denne gruppe omfatter turister, der bevidst har valgt Frederikshavn som deres feriedestination. De er mere tilbøjelige til at udforske byens kulturelle og rekreative tilbud, såsom museer, strande, restauranter og lokale arrangementer. De søger autentiske oplevelser, og har tid til at fordybe sig i Frederikshavns atmosfære og samfund. Samtidig bruger mange byen som base, og udforsker resten af Nordjylland derfra.

Frederikshavns små kulturperler og aktivitetstilbud giver byen potentiale for at løfte sig fra en transitby

En styrket sammenhæng mellem havn og by, vil løfte Frederikshavn

Havnen er dominerende i Frederikshavn og udgør en væsentlig del af byens identitet – også for turister. Dog svækkes byens forbindelse til havnen des tættere man bevæger sig ind i centrum af byen.

For at skabe en mere sammenhængende følelse af Frederikshavn som en traditionel havneby, kan man styrke båndet mellem byen og havnen ved at anvende visuelle elementer og udsmykning i bybilledet. Havnen i sig selv har også potentiale for at tiltrække gæster, såfremt den kan åbnes op, uden at det går ud over industrien, som ligeledes hører til i havneområdet.

Frederikshavn er døren til Skagen og Nordjylland

Da der er stor overnatningskapacitet i Frederikshavn, kan byen fungere som en god base for dem, der vil opleve Skagen og resten af Nordjylland. Skagen og Frederikshavn bliver allerede associeret med hinanden, og turisterne kombinerer ofte et besøg i Frederikshavn med en dagstur til Skagen. Der er dog potentiale for at styrke koblingen, så Frederikshavn bliver turisternes primære base.

Det kunne eksempelvis ske gennem den kun 35 minutters togtur mellem de to byer. Flere turister påpeger, at togturen mellem Frederikshavn og Skagen har potentiale og er en oplevelse i sig selv.

Frederikshavn bliver oplevet som en transitby, men byen har et stort potentiale

Frederikshavn bliver ofte brugt som en transitby, især af nordmænd og svenskere. Samtidig er der turister, der er ved at opdage Frederikshavn som et mål i sig selv og ikke kun som et stop på vejen. Mange bliver overraskede over, hvad byen har at tilbyde, hvilket indikerer, at turister mangler viden om Frederikshavns kvaliteter.

Ved tydeligt at vise, hvad Frederikshavn har at tilbyde – for eksempel en dag ved Pikkerbakken og Bangsbo Fort med natur, historie og god mad – vil man kunne tiltrække flere turister, der kan bruge Frederikshavn som base. Det gælder både turister, der aktivt vælger at tage en overnatning eller to på vejen videre, og dem, der ønsker at udforske byen mere intensivt.

I løbet af feltarbejdet i Nordjylland blev der gennemført 98 interviews med turister

Feltarbejdet blev gennemført ad to omgange

Epinion har været på feltarbejde i Aalborg og Brønderslev d. 29-30 juni, og i Frederikshavn og Læsø d. 16-17 august 2023.

Der blev gennemført 98 interviews med turister

Total har Epinion gennemført 98 interviews, med både familier, par, vennegrupper og solo-rejsende.

Turisterne kommer i hovedsag fra Europa, men også nogle internationale turister er interviewet

Der blev gennemført 25 interviews i Frederikshavn, 32 interviews på Læsø, 15 interviews i Brønderselv og 26 interviews i Aalborg.

Observationer blev gennemført løbende

Gennem aktiv deltagelse i aktiviteter og besøg på udvalgte attraktioner har Epinion fået et indtryk af hvordan det er at være turist i Nordjylland. Der blev også gennemført observation af turisterne på de forskellige attraktioner, for at få et billede af hvordan de interagerer med hinanden og stedet.

Tidslinje for projektet

